

## Chambre des Représentants

11 FÉVRIER 1954.

### PROJET DE LOI

réglant l'exercice du recours en cassation contre les arrêts et jugements de la juridiction militaire.

### RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA  
COMMISSION DE LA JUSTICE (1),  
PAR M. NOSENT.

MESDAMES, MESSIEURS.

Ce projet revient du Sénat qui a amendé l'article 7 et le second alinéa de l'article 8.

Dans l'article 7, la référence à l'arrêt du Prince souverain du 15 mars 1815 a été remplacée par celle au § 1 de l'article 6 de la loi du 20 juin 1953.

L'article 8 a subi diverses modifications au cours des travaux parlementaires qui se sont déroulés depuis janvier 1950. Dans le projet primitif (*Doc. du Sénat* n° 161, 1950-1951) rien n'était prévu pour le cas où les communications entre le siège de la juridiction militaire et le siège de la Cour de cassation sont interrompues.

La Commission du Sénat et le Sénat lui-même adoptèrent une procédure de revision consacrée dans le texte suivant (*Doc. de la Chambre* n° 569, 1950-1951, projet transmis par le Sénat, art. 8, second alinéa) : « Sans préjudice des causes de revision prévues par l'article 443 du Code d'Instruction criminelle, modifié par la loi du 18 juin 1894, la revision de ces décisions pourra être demandée s'il y a eu violation grave des droits de la défense ayant entraîné condamnation injuste ou excessive. Cette demande, qui devra être introduite moins d'un an après le rétablissement

(1) Composition de la Commission : M. Joris, président; MM. Charlotiaux, Charpentier, De Gryse, De Peuter, M<sup>me</sup> De Riemaeker-Legot, MM. Fimmers, Gendebien, Hermans (Fernand), Lambotte, Nossent, Oblin, Robyns. — Bohy, Camby, Collard, Deruelles, M<sup>me</sup> Fontaine-Borget, MM. Hossey, Housiaux, Pierson, Soudan. — Janssens, Leclercq.

Voir :

174 : Projet réamendé par le Sénat.

## Kamer der Volksvertegenwoordigers

11 FEBRUARI 1954.

### WETSONTWERP

tot regeling van de uitoefening der voorziening in verbreking tegen de arresten en vonnissen van de militaire rechtscolleges.

### VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE  
VOOR DE JUSTITIE (1), UITGEBRACHT  
DOOR DE HEER NOSENT.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN.

Dit ontwerp komt terug van de Senaat, die artikel 7 en het tweede lid van artikel 8 gewijzigd heeft.

In artikel 7 werd de verwijzing naar artikel 53 van het besluit van de Souvereine Vorst van 15 Maart 1815 vervangen door de verwijzing naar § 1 van artikel 6 van de wet van 20 Juni 1953.

Artikel 8 werd herhaaldelijk gewijzigd in de loop der parlementaire werkzaamheden sedert Januari 1950. In het oorspronkelijk ontwerp (*Stuk van de Senaat*, n° 161, 1950-1951) was niets bepaald voor het geval dat de verbindingen tussen de zetel van het militair rechtscollege en de zetel van het Hof van verbreking onderbroken zijn.

De Commissie van de Senaat en de Senaat zelf namen een herzieningsprocedure aan, die vastgesteld werd in de volgende tekst (*Stuk van de Kamer* n° 569, 1950-1951, ontwerp overgemaakt door de Senaat, artikel 8, 2° lid) : « Onverminderd de gronden van herziening vermeld in artikel 443 van het Wetboek van Strafvordering, gewijzigd bij de wet van 18 Juni 1894, kan herziening van die beslissingen gevraagd worden wanneer de rechten van de verdediging op grove wijze werden overtreden met het gevolg dat een onrechtvaardige of te strenge veroordeling

(1) Samenstelling van de Commissie : de heer Joris, voorzitter; de heren Charlotiaux, Charpentier, De Gryse, De Peuter, Mevr. De Riemaeker-Legot, de heren Fimmers, Gendebien, Hermans (Fernand), Lambotte, Nossent, Oblin, Robyns. — Bohy, Camby, Collard, Deruelles, Mevr. Fontaine-Borget, de heren Hossey, Housiaux, Pierson, Soudan. — Janssens, Leclercq.

Zie :

174 : Ontwerp opnieuw gewijzigd door de Senaat.

H.

des communications, sera, quant à la forme et aux effets, assimilée à celle fondée sur une circonstance que le condamné n'a pas été à même d'établir lors du procès ».

Votre Commission a estimé que les conditions exigées par ce texte pour que la revision soit possible étaient vraiment draconiennes. Elle a modifié l'article comme suit : « ... la revision de ces décisions pourra être demandée lorsqu'elles contiennent quelque contravention expresse à la loi ou ont été rendues sur des procédures dans lesquelles les formes, soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité ont été violées ... ». (Doc. du Sénat n° 355, 1952-1953, projet amendé par la Chambre.)

Le Sénat n'a pas admis entièrement cette façon de voir. Il a maintenu l'exigence d'un rapport de fait entre l'illégalité incriminée et l'injustice ou l'exagération de la condamnation, mais il a admis qu'il suffirait d'établir la possibilité de l'incidence défavorable de l'illégalité sur la condamnation.

D'autre part, il a admis également le point de vue de la Chambre d'après lequel toute contravention expresse à la loi et toute violation des formes substantielles ou prévues à peine de nullité doivent — lorsque les autres conditions sont remplies — donner ouverture à une revision.

Le Sénat a donc adopté le texte suivant :

« Sans préjudice des causes de revision prévues par l'article 443 du Code d'instruction criminelle, modifié par la loi du 18 juin 1894, la revision de ces décisions peut être demandée lorsqu'elles contiennent quelque contravention expresse à la loi ou ont été rendues sur des procédures dans lesquelles les formes soit substantielles, soit prescrites à peine de nullité, ont été violées et que l'illégalité ainsi commise a pu entraîner une condamnation injuste ou excessive. Si, à la suite de cette demande, la Cour de cassation constate l'existence de l'illégalité, elle ordonne qu'il sera instruit par une cour d'appel aux fins de vérifier si cette illégalité a pu entraîner une condamnation injuste ou excessive. La dite demande n'est recevable que dans le délai d'un an après le rétablissement des communications. Elle est introduite et instruite comme la demande en revision fondée sur le 3° du dit article. »

Ce texte concilie parfaitement les points de vue.

Votre Commission a admis le projet et le présent rapport à l'unanimité.

Le Rapporteur,  
R. NOSSENT.

Le Président,  
L. JORIS.

werd uitgesproken. Dit verzoek, dat binnen één jaar na het herstel der verbindingen moet ingediend worden, wordt, wat de vorm en de gevolgen er van betreft, gelijkgesteld met de vraag tot herziening wegens een omstandigheid waarvan de veroordeelde tijdens het proces het bestaan niet heeft kunnen bewijzen ».

Uw Commissie oordeelde dat die tekst werkelijk drastische eisen stelt om herziening mogelijk te maken. Zij heeft het artikel als volgt gewijzigd : « ... kan herziening van die beslissingen gevorderd worden, wanneer zij enige uitdrukkelijke overtreding van de wet behelzen of wanneer zij steunen op rechtsplegingen waarbij hetzij de substantiële, hetzij de op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen niet werden nageleefd ... ». (Stuk van de Senaat, n° 355, 1952-1953, door de Kamer gewijzigd ontwerp.)

De Senaat heeft zich niet ten volle bij die zienswijze aangesloten. Wel is hij op het standpunt gebleven dat er tussen de aangeklaagde onwettelijkheid en de onrechtvaardige of te strenge veroordeling een feitelijk verband moet bestaan, doch hij heeft aangenomen dat het voldoende zou zijn de mogelijkheid van de ongunstige weerslag der onwettelijkheid op de veroordeling te bewijzen.

Verder heeft hij ook het standpunt van de Kamer aangenomen, volgens hetwelk herziening openstaat bij iedere uitdrukkelijke overtreding van de wet en bij niet-naleving van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen, mits aan de andere eisen is voldaan.

De Senaat heeft dus de volgende tekst aangenomen :

« Onverminderd de gronden van herziening vermeld in artikel 443 van het Wetboek van strafvordering, gewijzigd bij de wet van 18 juni 1894, kan herziening van die beslissingen gevorderd worden, wanneer zij enige uitdrukkelijke overtreding van de wet behelzen of wanneer zij steunen op rechtsplegingen waarbij hetzij de substantiële, hetzij de op straffe van nietigheid voorgeschreven rechtsvormen niet werden nageleefd en de aldus gepleegde wetsovertreding een onrechtvaardige of te strenge veroordeling tot gevolg heeft kunnen hebben. Indien, ten gevolge van dat verzoek, het Hof van verbreking het bestaan van de wetsovertreding vaststelt, beveelt het dat tot een onderzoek door een Hof van beroep zal worden overgegaan ten einde te onderzoeken of die wetsovertreding een onrechtvaardige of te strenge veroordeling tot gevolg heeft kunnen hebben. Dat verzoek is slechts ontvankelijk binnen de termijn van één jaar nadat de verbindingen hersteld werden. Het wordt ingediend en onderzocht op dezelfde wijze als het verzoek tot herziening op grond van het 3° van voormeld artikel. »

Door deze tekst zijn de standpunten ten volle met elkaar verzoend.

Uw Commissie heeft het ontwerp en dit verslag met eenparige stemmen aangenomen.

De Verslaggever,  
R. NOSSENT.

De Voorzitter,  
L. JORIS.